

Aan de Minister van Vrom,
Mw. Jacqueline Cramer,
Postbus 30945
2500 GX Den Haag.

Groningen, 23 maart 2009.

Geachte mevrouw Cramer,

VROM heeft het voornemen om het beleid voor buisleidingen in lijn te brengen met het externe veiligheidsbeleid voor alle activiteiten met gevaarlijke stoffen. De uitgangspunten van het beleid voor buisleidingen zijn vastgelegd in de brief d.d. 9 februari 2007 (Tweede Kamer, 2006-2007, 26018, nr. 5) van de staatssecretaris van VROM, mede namens de ministers van EZ, VenW en BZK.

In deze brief geeft de staatssecretaris aan dat hij het beleid wettelijk wil verankeren in een AMvB onder de Wro, WMS en Wm. Deze AMvB, het Besluit externe veiligheid buisleidingen. De AMvB is inmiddels in voorbereiding en stelt regels die betrekking hebben op: de zorgplicht van de leidingbeheerders; voorschriften m.b.t. het opnemen van buisleidingen in bestemmingsplannen; risiconormering en –zonerings; het aanwijzen van toezichthouders; melding van incidenten en beschikbaarheid van noodplannen.

Op dit moment wordt het externe-veiligheidsbeleid voor aardgastransportleidingen bepaald door de circulaire Zonerings langs hogedruk aardgastransportleidingen uit 1984 op basis van diameter- en drukafhankelijke afstanden. De risicobenadering die in de AMvB buisleidingen wordt opgenomen gaat uit van plaatsgebonden risico en groepsrisico.

De consequenties van dit risicobeleid voor aardgastransportleidingen en de bebouwde omgeving zijn onderzocht door het RIVM (Consequentieonderzoek RIVM; Tweede Kamer, 2007-2008, 26018, nr.6). Naar aanleiding hiervan heeft overleg plaatsgevonden met vertegenwoordigers van uw ministerie, Economische Zaken, Gasunie, VNG en IPO, met RIVM in een adviserende rol.

Doel van dit overleg was de gevolgen in beeld te krijgen voor exploitant en overheden en hierover met elkaar afspraken te maken.

Aan mij is gevraagd dit proces te begeleiden. Er hebben een tweetal plenaire sessies van meerdere dagdelen plaats gevonden en daarnaast heb ik een aantal individuele gesprekken gevoerd. In deze overleggen en bilaterale gesprekken is het niet mogelijk gebleken om op alle punten met elkaar tot overeenstemming te bereiken. Toezeggingen die individuele partijen tijdens de overleggen hebben gedaan zijn onder de voorwaarde van een uiteindelijke package deal. Ik heb een afrondend gesprek georganiseerd op 8 december jl. daarbij heb ik moeten vaststellen dat de aangewezen delegaties niet tot overeenstemming kunnen komen. Ik heb aan de delegaties gemeld dat ik mijn advies aan u zou afronden en dat onderdeel van het advies zou zijn het organiseren van een overleg op “bestuurlijk niveau” (bestuurlijke vertegenwoordigers van VNG en IPO en leden van de RvB van de Gasunie). In het vervolg daarop heb ik een aantal bilaterale contacten gehad en een overleg met de Gasunie op 20 februari 2009

Hieronder geef ik u mijn bevindingen weer, de overeenstemming die ik heb aangetroffen en de stappen die mijns inziens nog gezet moeten worden. Ik zal daarbij onderscheid maken tussen nieuwe ruimtelijke situaties en bestaande situaties waarbij al een aardgastransportleiding aanwezig is en bestemmingen in een vastgesteld bestemmingsplan. Daarnaast zal ik onderscheid maken tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico en onderscheid tussen situaties waarbij bebouwing al aanwezig is of op grond van het bestemmingsplan toegelaten kan worden ('geprojecteerde bestemmingen').

Het externe veiligheidsbeleid gaat uit van een basisveiligheidsniveau op grond van een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico en een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico. Deze verplichtingen worden vastgelegd in een algemene maatregel van bestuur, het Besluit externe veiligheid buisleidingen, en daarmee is het de bedoeling dat helderheid wordt geboden aan zowel exploitant als het bevoegd gezag voor de ruimtelijke ordening over in acht te nemen afstanden en eventueel te treffen maatregelen. Maatregelen te treffen door de exploitant en/of de gemeente.

Over het algemeen leidt de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico tot kleinere afstanden waar niet gebouwd kan worden dan het geval is bij de bebouwingsafstanden van de circulaire Zonering langs aardgastransportleidingen uit 1984. De risicobenadering biedt gemeenten daarmee in beginsel meer ruimte om te bouwen, maar vraagt hen ook rekening te houden met het groepsrisico. Dit laatste is een punt van zorg; ik heb geconstateerd dat de gesprekspartners deze zorg delen.

Zoals reeds opgemerkt wordt op dit moment het externe veiligheidsbeleid voor aardgastransportleidingen bepaald door de circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen uit 1984 op basis van diameter- en drukafhankelijke afstanden. Er wordt onderscheid gemaakt in bestaande situaties zonder saneringsverplichting en nieuwe situaties waarbij aan de risiconormering moet worden voldaan. De risicobenadering die in de voorgenomen AMvB buisleidingen wordt opgenomen gaat uit van plaatsgebonden risico en groepsrisico. In deze nieuwe systematiek is sprake van berekende risico's die leiden tot meerdere bebouwingscontouren. In de ogen van de Gasunie ontstaan er zo rekenkundige knel- en aandachtspunten zonder dat er sprake is van enige wijziging in de veiligheids situatie. Naar de mening van de Gasunie leidt het gewijzigde beleid tot een verhoging van de lastendruk als gevolg van de uit te voeren berekeningen door gemeenten en Gasunie. Een in hun ogen relatief eenvoudige en werkbare methode wordt afgeschaft en vervangen door een zeer complex stelsel, waarbij vraagtekens worden gezet bij de werkelijke veiligheidssituaties (het leidt in de meeste situaties tot geringere bebouwingsafstanden) en bij de praktische uitvoerbaarheid. Ik kan niet anders dan constateren dat er ook na veelvuldig overleg sprake is van een ernstig verschil van opvatting.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen

Ik heb bij partijen overeenstemming aangetroffen om bij nieuwe ruimtelijke situaties, dat wil zeggen: zowel bij de aanleg van een nieuwe leiding als bij besluiten rond een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, de (wettelijke) grenswaarde van het plaatsgebonden risico in acht te nemen en de omvang van het groepsrisico beperkt te houden tot beneden de zogenoemde oriënterende waarde.

Gasunie is bereid nieuwe aardgastransportleidingen zodanig aan te leggen dat de grenswaarde van het plaatsgebonden risico binnen de belemmeringsstrook van 5 meter ter

weerszijden van de leiding (gemeten vanuit het hart van de leiding) komt te liggen. In de praktijk houdt Gasunie al sinds 2005 daadwerkelijk rekening met de nieuwe uitgangspunten van het externe veiligheidsbeleid.

De exploitant is daarbij tevens bereid te zorgen dat het groepsrisico onder de oriënterende waarde komt te liggen, rekening houdend met gerealiseerde en in bestemmingsplannen geprojecteerde maar nog niet gerealiseerde bebouwing en met redelijkerwijs te verwachten toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

De VNG heeft aangegeven dat gemeenten als bevoegd gezag RO bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen nabij bestaande leidingen de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht zullen nemen en zich in te spannen het groepsrisico niet te laten toenemen tot boven de oriënterende waarde. Daarbij tekent de VNG aan dat het niet kan betekenen dat daarmee de zaak op slot gaat. VNG interpreteert de discretionaire positie zo dat ook in toekomstige situaties het bevoegde gezag in de positie is om nieuwe afwegingen te maken.

Bestaande situaties: plaatsgebonden risico

Er is sprake van een knelpunt met het plaatsgebonden risico indien het plaatsgebonden risico voor kwetsbare bestemmingen (o.m. woningen, scholen, zorgcentra, gebouwen met veel aanwezigen zoals grote kantoren) de grenswaarde van PR 10-6 overschrijdt.

Aanwezige bebouwing

In situaties waarin er een knelpunt is met bestaande bebouwing is Gasunie bereid op kosteneffectieve wijze risicoreducerende maatregelen (met uitzondering van het verleggen van de leiding) te treffen om daarmee deze knelpunten weg te nemen. Dit is in lijn met de uitgangspunten door uw voorganger vastgelegd in diens brief van 9 februari 2007. Het betreft ca. 100 situaties (Consequentieonderzoek RIVM). Gasunie schat de kosten die hiermee verbonden zijn, op maximaal € 10 miljoen.

Daarnaast zijn er situaties waarbij een kwetsbare bestemming op grond van het geldende bestemmingsplan is toegestaan, maar binnen de contour van het plaatsgebonden risico kan liggen. Aangezien het niet bekend is om hoeveel situaties het precies gaat en wat de aard van de situaties is, en omdat niet bekend is in hoeverre door aanpassing van het bestemmingsplan het knelpunt kan worden opgeheven, hebben partijen behoefte aan duidelijkheid ter zake. Van de zijde van VROM is aangegeven dat het voornemen bestaat om in de AmvB te bepalen dat bestemmingsplannen binnen 5 jaar moeten worden geactualiseerd. Deze verplichte actualisatie van de bestemmingsplannen zal de gewenste duidelijkheid moeten opleveren.

Daarbij speelt ook uitdrukkelijk de vraag wie verantwoordelijk is voor de te nemen maatregelen. In principe wordt de geprojecteerde ruimtelijke capaciteit gerekend tot de bestaande situatie (onderdeel van een vastgesteld bestemmingsplan). Desalniettemin mag gevraagd worden als eerste na te gaan of via wijziging van de bestemming (het kan gaan om (zeer) oude bestemmingsplannen) het gesignaleerde knelpunt kan worden opgeheven. Indien dat niet mogelijk is zou de vraag of de bestemming tot stand is gekomen voor of na het moment waarop de leiding is aangelegd, antwoord moeten geven op de vraag wie primair voor de kosten moet worden aangesproken. De besprekingen hebben duidelijk gemaakt dat het in de meeste gevallen waarschijnlijk niet eenvoudig is om antwoord op die vraag te geven.

In de besprekingen heeft Gasunie zich op het standpunt gesteld dat zij geen verantwoording heeft voor de geprojecteerde situaties. De aanleg van leidingen is – naar door de Gasunie

mag worden aangenomen - getoetst aan bestaande regelgeving en op basis daarvan vergund. Wijzigingen in de ruimtelijke situatie die daarna worden toegestaan (gemeente) en gerealiseerd (initiatiefnemer) moeten naar de mening van de Gasunie de kosten dragen van te nemen maatregelen. Tegen die achtergrond is het dan ook gerechtvaardigd om als eerste na te gaan of wijziging van de bestemming tot de mogelijkheden behoort.

Voor de goede orde merk ik op dat ook de VNG van oordeel is dat gemeenten zich hebben gehouden aan de van toepassing zijnde regels (circulaire).

Bestaande situaties: groepsrisico

Er is sprake van een aandachtspunt voor het groepsrisico indien het groepsrisico de oriënterende waarde (berekend op basis van de regels voor transport) overschrijdt. In de brief van 9 februari 2007 schrijft de toenmalige staatssecretaris dat het hierbij gaat om een niet-wettelijke waarde die een indicatie geeft van de toelaatbaarheid van het groepsrisico. In iedere concrete situatie zal moeten worden beoordeeld of beheersmaatregelen en/of effectreducerende maatregelen mogelijk zijn. Ik heb vastgesteld dat partijen het uitgangspunt onderschrijven dat met betrekking tot het groepsrisico geen sprake is van een grenswaarde maar dat het in principe wenselijk is het groepsrisico onder de oriënterende waarde te houden.

Voor het groepsrisico heeft het bevoegd gezag RO een verantwoordingsplicht; daarbij houdt het rekening met de oriënterende waarde van het groepsrisico voor transport en de overige elementen die genoemd worden in het ontwerp Besluit externe veiligheid buisleidingen. Hierbij is sprake van een discretionaire bevoegdheid op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

De partijen worstelen met de vraag hoe om te gaan met de oriënterende waarde bij het groepsrisico. Bestaande situaties die met in acht name van bestaande regels zijn aangelegd zouden naar de mening van een aantal partijen (Gasunie en VNG) geen aandacht behoeven. Naar mijn mening is begrip op te brengen voor dit standpunt. De vraag is echter of hierover in zijn algemeenheid uitspraken gedaan moeten worden. Allereerst zal in al die gevallen moeten worden nagegaan welke maatregelen in het kader van risicopreventie en preparatie op incidenten mogelijk zijn. Voorts mag in het licht van de discretionaire afweging van het bevoegde gezag terughoudendheid worden verwacht. Maar zelfs in die situatie kan er sprake zijn van een forse "overschrijding" en zal door de partijen moeten worden nagedacht over de vraag hoe daarmee om te gaan.

Aanwezige bebouwing

In bestaande situaties met gerealiseerde bebouwing geldt dat er bij een relatief beperkt deel van het leidingnet (ca. 120 aandachtspunten (Consequentieonderzoek RIVM), circa 55 km van de 12.000 km aardgastransportleiding van Gasunie) sprake is van overschrijding van de oriënterende waarde. Partijen schatten gezamenlijk in dat de maximaal hiermee verbonden kosten 25 tot 30 miljoen euro belopen (deze inschatting houdt geen rekening dat incidenteel verlegging van een leiding noodzakelijk zou kunnen zijn). (Gasunie tekent hierbij aan dat zowel omvang als het daarop gebaseerde saneringsbedrag een zeer grove schatting is.) Maximaal omdat hierbij als uitgangspunt is genomen dat in alle situaties voldaan zou kunnen en moeten worden aan de oriëntatiewaarde. In het beleidskader in de brief aan de Tweede Kamer d.d. 9 februari 2007 is echter aangegeven dat in bestaande situaties zal worden gezien of aanvullende maatregelen getroffen dienen te worden. Na afweging van de haalbaarheid en betaalbaarheid van maatregelen kan de conclusie zijn dat de verantwoording inhoudt dat de oriënterende waarde niet gerealiseerd kan worden.

Om de onzekerheden rond deze situaties te verkleinen stel ik voor om, in een pilotbenadering, na te gaan in hoeverre (haalbaarheid) de oriënterende waarde voor het groepsrisico kan worden gerealiseerd of benaderd tegen de laagste maatschappelijke kosten (betaalbaarheid). Een dergelijke aanpak biedt een aantal voordelen:

- Er wordt ervaring opgedaan met het analyseren (ruimtelijke situatie, ontstaansgeschiedenis, oorzaken overschrijding) en het oplossen van een aandachtspunt door maatregelen door de exploitant of door het bevoegd gezag;
- er kunnen aan de resultaten van de pilots algemene spelregels worden ontleend hoe in specifieke gevallen een GR-aandachtspunt aan te pakken, met welke maatregelen en met welke toedeling van kosten;
- dergelijke spelregels voorkomen dat Gasunie en afzonderlijke gemeenten moeten onderhandelen over de aanpak van specifieke aandachtspunten en steeds onderling 'het wiel opnieuw uitvinden';
- de spelregels kunnen mogelijk ook worden toegepast in situaties waar nog niet gebouwd is (geprojecteerde bestemmingen).

Gezien de bedragen die in het spel lijken te zijn en de mogelijkheid deze over een bepaalde periode uit te spreiden, is er sprake van een overzienbare operatie voor de aanpak van de aandachtspunten bij het groepsrisico. De aanpak van deze operatie zou geholpen zijn als Gasunie, rijk en gemeenten bepalen wat hun maximale financiële bijdrage zal zijn.

Hierbij kan zich echter wel een probleem voordoen. Indien vastgesteld wordt dat maatregelen haalbaar en betaalbaar zijn en derhalve worden uitgevoerd, blijft de mogelijkheid bestaan dat in de periode daarna door het bevoegde gezag nieuwe ontwikkelingen worden toegestaan. Feitelijk zou daarmee een nieuwe "saneringssituatie" kunnen ontstaan. In een dergelijke situatie is het duidelijk dat de veroorzaker aanspreekbaar dient te zijn.

VROM heeft in het overleg van 8 december aangegeven bereid te zijn om gelden beschikbaar te stellen. Op grond van het uitgangspunt dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de afweging en maatschappelijke acceptatie van het groepsrisico is het aan de gemeenten om een initiatief te nemen als zij een overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico (bij zowel gerealiseerde als geprojecteerde bebouwing) niet acceptabel vinden. VROM is bereid om gemeenten hierbij financieel te ondersteunen voor een deel (bv. een derde) van de kosten door middel van een subsidieregeling. Het gaat daarbij om alle kosten, inclusief eventuele verleggingen of planschade.

De gemeenten kunnen kiezen tussen maatregelen in de ruimtelijke sfeer of bronmaatregelen. In het laatste geval kan ze er voor kiezen om in overleg met de exploitant hierover tot een zekere verdeling van de kosten te komen. Dit voorstel betekent dat de gemeente zelf bepaalt wanneer zij aanpak van een groepsrisico- aandachtspunt nodig acht (verantwoordelijkheid blijft bij de gemeente), daar ook voor een deel zelf aan meebetaalt, maar gesteund wordt door het rijk (drempelverlagend).

VROM koppelt hieraan de opvatting dat het redelijk is dat de gemeenten en exploitant in deze verantwoordelijkheid nemen en dat Gasunie ook in het geval van niet te vermijden geprojecteerde situaties haar verantwoordelijkheid neemt.

In mijn bijeenkomst met de Gasunie d.d. 20 februari heb ik enerzijds vastgesteld dat Gasunie op fundamentele punten een andere opvatting heeft dan neergelegd in de beleidsbrief van de zijde van het kabinet, maar anderzijds wel de bereidheid aangetroffen om tot werkafspraken te komen. Reeds tijdens de gesprekken heeft Gasunie aangegeven in het kader van een

package-deal bereid te zijn een bedrag van 10 miljoen bij te dragen voor het oplossen van bestaande plaatsgebonden-risico-knelpunten (zie ook pagina 3). In het gesprek d.d. 20 februari heeft Gasunie aangegeven bereid te zijn om deze 10 miljoen in een "algemeen fonds" te storten, waaruit een urgent geachte sanering betaald kan worden, ongeacht of het in dat concrete geval gaat om een bestaand of geprojecteerd plaatsgebonden-risico-knelpunt of een groepsrisico-aandachtspunt. Het fonds zou moeten worden beheerd door een commissie, die beoordeelt welke situaties voor sanering in aanmerking komen. Het fonds zou voorts gevoed moeten worden door rijk en gemeenten

Waar ik eerder heb aangegeven dat partijen het tot hun taak moeten rekenen om zich in te spannen om de oriënterende waarde te benaderen kan de vraag worden gesteld of hieraan een zodanige prioriteit moet worden toegekend dat binnen een periode van een aantal jaren dit tot uitvoer zou moeten worden gebracht dan wel dat aangesloten kan worden bij reguliere activiteiten (b.v. onderhoudsprogramma's) en voornemens (plannen voor ruimtelijke herstructurering). Naar mijn mening zou uitdrukkelijk voor dit laatste gekozen moeten worden.

Geprojecteerde bebouwing

In situaties waarin op grond van toegestane bestemmingen een aandachtspunt met het groepsrisico kan ontstaan, maar er nog niet of niet in die mate is, is de onzekerheid over omvang en te nemen maatregelen en kosten uiteraard groter. Een en ander laat de verantwoordelijkheid van de lokale overheid voor de verantwoording van (de hoogte van) het groepsrisico onverlet. De hierboven voorgestelde pilotbenadering moet ook bij geprojecteerde situaties meer helderheid bieden.

Ook hier geldt weer dat de voorziene actualisatie van der bestemmingsplannen binnen 5 jaar na afkondiging van de AmvB daarbij inzicht dient te bieden. Daarbij dient de mogelijkheid van wijziging van het bestemmingsplan nadrukkelijk te worden overwogen. Bedacht dient te worden dat het wijzigingen van de bestemming tot negatieve effecten voor de exploitatie van een bestemmingsplan kan leiden en dat de kans bestaat dat dit verlies niet of in onvoldoende mate elders kan worden gecompenseerd. Ook kan er sprake zijn van planschade.

Eerder heb ik reeds gewezen op de opstelling van Gasunie die in dit soort situaties geen verantwoordelijkheid aanvaardt. De vraag is of de suggestie voor een fonds onder nader door de partijen te bepalen condities hieraan zou kunnen bijdragen.

Afrondend overleg.

Ik heb alle partijen uitgenodigd voor een afrondend overleg op 8 december 2008. In dat overleg heb ik nagegaan of overeenstemming kon worden bereikt en of in principe de bereidheid bestaat de – op basis van uitgevoerd onderzoek – bescheiden kosten (zeker in de tijd) tot een gezamenlijke aanpak te komen. Ik heb moeten vaststellen dat in de setting van het overleg tot nu toe het niet mogelijk is om tot overeenstemming te komen. In een aantal nadere bilaterale contacten heb ik geprobeerd zicht te krijgen op de contouren van een mogelijke overeenstemming.

Als eerste moet ik vaststellen dat er op principiële punten sprake is van verschil van mening. Gasunie is niet overtuigd van de noodzaak om het bestaande systeem af te schaffen en beschouwt de voorgestelde aanpak niet als een verbetering. Zij hebben tijdens het overleg aangedrongen om te onderzoeken of de aanpak zoals gehanteerd bij het Basisnet vervoer

gevaarlijke stoffen de mogelijkheid zou bieden om het buisleidingendossier los te trekken. Gasunie heeft geconstateerd dat met name bij het spoor zich soortgelijke problematiek voordoet als bij buisleidingen. Tevens heeft Gasunie geconstateerd dat bij het basisnet veel meer draagvlak voorhanden is. Het is gewenst dat van de zijde van het rijk hierover duidelijkheid wordt geboden.

Voorts moet worden vastgesteld dat er verschil van inzicht bestaat over de vraag hoe om te gaan met bestaande situaties. Gasunie en VNG stellen zich beiden op het standpunt dat een wijziging van het systeem – in het bijzonder waar het gaat om het groepsrisico - van toepassing moet zijn op toekomstige situaties en niet zou moeten leiden tot saneringen.

Dat gezegd hebbend, stel ik vast dat in het geval van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen er feitelijk al gehandeld wordt naar de nieuwe maatstaven.

Waar het gaat om het plaatsgebonden risico in bestaande situaties heeft de Gasunie de bereidheid om daarvoor verantwoordelijkheid te nemen. Gasunie schat de kosten die hiermee verbonden zijn op maximaal €10 miljoen.

Verskil van mening bestaat er als het gaat om plaatsgebonden risico in geprojecteerde situaties. In die situaties zal bij de actualisatie van de bestemmingsplannen (binnen 5 jaar) inzicht moeten ontstaan in de omvang, waarbij als eerste heroverweging van de bestemming aan de orde dient te zijn. In het geval dat heroverweging van de bestemming niet mogelijk is, is er sprake van een bestaande situatie. Het zal niet eenvoudig zijn om de vraag te beantwoorden wie in deze de “veroorzaker” is. Gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente en exploitant ligt dan in de rede.

In het geval van het groepsrisico in bestaande situaties bestaat een voorlopig inzicht in de maximale kosten (25 tot 30 miljoen) die daarmee gemoeid zijn in het geval dat voldaan wordt aan de oriënterende waarde. Waar het hier gaat om een oriënterende waarde zal de haalbaarheid en betaalbaarheid bepalen of maatregelen worden genomen (discretionaire bevoegdheid). Voorgesteld wordt dat maatregelen worden genomen in samenhang met reguliere activiteiten (onderhoud e.d.).

In geprojecteerde situaties is de heroverweging van de bestemming in het kader van de actualisatie van het bestemmingsplan aan de orde. In de resterende situaties is er sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheden (rijk en gemeenten) en exploitant. Er bestaat tot nu onvoldoende inzicht in de omvang. De actualisatie van bestemmingsplannen moet dit inzicht bieden en daar dient de regel te zijn dat aanpak pas aan de orde is in samenhang met de realisatie van de geprojecteerde bestemming.

De rijksdelegatie heeft kenbaar gemaakt gelden beschikbaar te willen stellen voor die situaties waarin de oriënterende waarde wordt overschreven bij zowel gerealiseerde als geprojecteerde bebouwing. Het zou hier gaan om een bijdrage tot een derde van de kosten. VROM rekent er op dat ook de gemeenten en exploitant bereid zijn een deel van de kosten te dragen. In het recente gesprek met de Gasunie is gebleken dat zij maximaal 10 miljoen beschikbaar willen stellen. Gelet op het belang dat partijen hechten aan het oplossen van de knelpunten bij het plaatsgebonden risico in bestaande situaties zal er echter niet substantieel bijgedragen kunnen worden aan dit onderdeel. Er van uitgaande dat de gemeenten (en eventueel in bepaalde gevallen de provincies) bereid zijn om hun verantwoordelijkheid in deze te nemen, meen ik dat er een aanvullend beroep op de Gasunie mag worden gedaan om ook hier een bijdrage te leveren. Bij de hoogte daarvan moet dan wel rekening worden

gehouden met het feit dat Gasunie reeds € 10 miljoen inzet voor het oplossen van de knelpunten bij het plaatsgebonden risico in bestaande situaties.

Een gezamenlijk in te stellen fonds door rijk, gemeenten/provincies en Gasunie zal de noodzaak en vervolgens de haalbaarheid en betaalbaarheid moeten vaststellen. De daarbij te hanteren regels kunnen worden ontleend aan de voorgestelde pilot (pagina 4).

Vastgesteld moet worden dat de discretionaire bevoegdheid impliceert dat het bevoegde gezag tot heroverweging kan komen in een "gesaneerde" situatie. Het moet duidelijk zijn dat eventuele maatregelen in die situatie voor rekening komen van de "veroorzakers"

Ik stel u voor om op korte termijn een overleg uit te schrijven met bestuurlijke delegaties van VNG en IPO enerzijds en de Raad van Bestuur van Gasunie anderzijds om na te gaan of langs de lijnen van dit advies tot overeenstemming kan worden gekomen. Ik realiseer mij dat er sprake is van fundamentele verschillen van inzicht. Desalniettemin is er de bereidheid om tot pragmatische oplossingen te komen. Voor nieuwe situaties is dit zeker mogelijk. Voor bestaande situaties zijn de bouwstenen aanwezig, waarbij de werk-met-werk-maken benadering van groot belang is. Een wisseling van een systeem is op zich onvoldoende reden om in het geval van een oriënterende waarde tot sanering te komen. Een pragmatische, gezamenlijk gedragen aanpak is dan te verkiezen. De fondsbenadering past daar in.

Indien het niet mogelijk is langs deze lijnen tot overeenstemming te komen, dan rest er niet anders dan in de voorziene AmvB zodanige regels op te stellen dat in gelijke omstandigheden gelijk gehandeld dient te worden en wie waarvoor verantwoordelijk is.

Vriendelijke groet,

Hans Alders.